

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LAIKSI KUNTALAIN VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA

Kh 31.08.2020 § 115

Valmistelija hallintojohtaja Anette Törmänen-Lindqvist, puh. 040 150 5202

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi kuntalain väliaikaisesta muuttamisesta.

Ehdotuksen mukaan kunta voisi hakea valtiovarainministeriöltä alijäämän kattamiskaudelle pidennystä, jos kunta ei covid-19-epidemiasta aiheutuvista talouden vaikeuksista johtuen voisi kattaa taseeseen kertynyttä alijäämää laissa säädetyssä määräajassa. Lakia sovellettaisiin myös kuntayhtymään.

Voimassa olevan kuntalain (410/2015) 110 §:n 3 momentin mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Kuntalain 118 §:ssä säädetään erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelystä. Pykälän 2 ja 3 momenteissa säädetään käynnistämisen edellytyksenä olevista kunnan taloutta koskevista kriteereistä ja tunnuslukujen raja-arvoista. Mainitun pykälän 2 momentin mukaan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa

Esityksen mukaan lakiin lisättäisiin uusi 110 a § alijäämän kattamista koskevan määräajan muuttamisesta valtiovarainministeriön päätöksellä kunnan hakemuksesta. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin että, sen estämättä mitä 110 §:n 3 momentissa säädetään kunnan taseeseen kertyneen alijäämän kattamisesta, valtiovarainministeriö voisi kunnan hakemuksesta päättää, että kunnan tulee kattaa taseeseen kertynyt alijäämä enintään kuuden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Momentin mukaan edellä säädettyä määräaika sovellettaisiin erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevaan arviointimenettelyyn 118 §:n 2 momentissa tarkoitetun määräajan sijaan. Siten esityksen mukaan kuntalain 118 §:n 2 momentissa säädetty arviointimenettelyn käynnistämisen edellytys koskisi ehdotetussa momentissa säädettyä pidennettyä alijäämän kattamiskautta. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely voitaisiin siten käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää enintään kuuden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien niiden kuntien osalta, joille olisi myönnetty momentin mukainen määräaika. Muilta osin arviointimenettelyn käynnistämisen edellytyksiin sovellettaisiin 118 §:ää.

Määräajan pidentämisen edellytyksistä, hakemuksen tekemisen määräajoista sekä raportointivelvoitteesta valtiovarainministeriölle säädettäisiin 110 a §:n 2-4 momentissa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian, jotta kunnat

voisivat ottaa asian huomioon vuoden 2021 talousarviota ja taloussuunnitelmaa laadittaessa. Laki olisi voimassa 31.12.2025 asti.

Esityksen tavoitteena on huomioida covid-19-epidemian vaikutuksia kuntatalouteen sekä parantaa kuntien mahdollisuuksia sopeuttaa talouttaan epidemiasta seuranneiden talousvaikeuksien vuoksi.

Tarkoituksena on mahdollistaa kunnille epidemiasta aiheutuvien talouden vaikeuksien edellyttämien toimenpiteiden ajoittaminen kuntalain alijäämän kattamisen määräaikaan koskevaa sääntelyä pidemmän ajan kuluessa. Kuntalain mukaista taseeseen kertyneen alijäämän kattamiskautta olisi mahdollista pidentää, jolloin kunta voisi jaksottaa alijäämän kattamiseksi tarvittavat toimenpiteet pidemmälle ajalle.

Lausunto pyydetään toimittamaan valtionvarainministeriölle viimeistään 11.9.2020.

Kunnanjohtaja: Toholammin kunnanhallitus esittää, että lain tulee olla voimassa 31.12.2027 asti. Muilta osin kunnanhallituksella ei ole huomautettavaa.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
